

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2016)0023

Etiopija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. januarja 2016 o razmerah v Etiopiji (2016/2520(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o razmerah v Etiopiji, zlasti zadnje razprave o tej zadevi na plenarnem zasedanju 20. maja 2015,
- ob upoštevanju izjav tiskovnega predstavnika Evropske službe za zunanje delovanje z dne 23. decembra 2015 o nedavnih spopadih v Etiopiji,
- ob upoštevanju skupne izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice EU za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini in zunanjega ministra Federativne demokratične republike Etiopije Tedrosa Adhanoma z dne 20. oktobra 2015,
- ob upoštevanju izjave za tisk o srečanju med podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini in ministrom za zunanje zadeve Federativne demokratične republike Etiopije Tedrosom Adhanomom z dne 13. januarja 2016,
- ob upoštevanju izjave tiskovnega predstavnika Evropske službe za zunanje delovanje z dne 27. maja 2015 o volitvah v Etiopiji,
- ob upoštevanju izjave posebnega poročevalca OZN za spodbujanje in varstvo pravice do svobode mnenja in izražanja Davida Kaya z dne 10. julija 2015 o izpustitvi etiopskih novinarjev,
- ob upoštevanju zadnjega splošnega rednega pregleda Etiopije pred svetom OZN za človekove pravice,
- ob upoštevanju Sporazuma iz Cotonouja,
- ob upoštevanju ustave Federativne demokratične republike Etiopije, sprejete dne 8. decembra 1994, zlasti določb poglavja III o temeljnih pravicah in svoboščinah, človekovih pravicah in demokratičnih pravicah;

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, ki jo je Etiopija ratificirala leta 1994,
 - ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta OZN o državljanskih in političnih pravicah,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker so bile zadnje splošne volitve 24. maja 2015, na njih pa je Revolucionarna demokratična fronta etiopskega ljudstva (EPRDF) ostala vladajoča stranka in dobila vse sedeže v nacionalnem parlamentu, deloma tudi zato, ker v volilnem postopku ni bilo prostora za kritična ali nasprotna mnenja; ker so majske volitve potekale v vzdušju splošnega ustrahovanja in pomislekov zaradi pomanjkanja neodvisnosti nacionalne volilne komisije; ker je EPRDF na oblasti že 24 let, od strmoglavljenja vojaške vlade leta 1991;
 - B. ker je v zadnjih dveh mesecih Oromijo, največjo pokrajino Etiopije, kjer živi največja etiopska etnična skupina, zajel val množičnih protestov proti širitvi občinske meje glavnega mesta, Adis Abebe, zaradi katere kmetom grozi deložacija;
 - C. ker so se po navedbah mednarodnih organizacij za človekove pravice varnostne sile odzvale na pretežno miroljubne proteste tako, da so ubile 140 protestnikov, še več pa jih ranile, kar je verjetno največja kriza v Etiopiji od nasilja med volitvami leta 2005; ker vlada, ravno nasprotno, priznava le smrt nekaj deset ljudi in 12 pripadnikov varnostnih sil;
 - D. ker je vlada 14. januarja 2016 preklicala sporni načrt za obsežno širitev mesta; ker bi se v primeru izvedbe načrta površina mesta povečala za 20-krat; ker je bilo zaradi povečanja Adis Abebe že razseljenih več milijonov kmetov iz etnične skupine Oromo, ki so zdaj obsojeni na revščino;
 - E. ker je Etiopija versko in kulturno zelo raznolika država; ker so nekatere od teh etničnih skupnosti, zlasti Oromi in Somalci (Ogadenci), marginalizirane v primerjavi z Amharci in Tigrejci in politično skoraj niso zastopane;
 - F. ker so etiopske oblasti med nasilnim zatrtjem protestov v Oromiji samovoljno aretirale vrsto miroljubnih protestnikov, novinarjev in voditeljev opozicijskih strank; ker aretirancem grozijo mučenje in druge vrste slabega ravnanja;
 - G. ker je vlada pretežno miroljubne protestnike označila za teroriste, uporabila razglas o boju proti terorizmu (zakon št. 652/2009) ter nad protestnike poslala vojaške enote;
 - H. ker so 23. decembra 2015 oblasti aretirale Bekeleja Gerbo, podpredsednika Federalnega kongresa Oromije, največje registrirane politične stranke v tej pokrajini; ker so Bekeleja Gerbo odpeljali v zapor, kmalu zatem pa domnevno v bolnišnico; ker ni znano, kje je zdaj;
 - I. ker so bili v zadnjih tednih samovoljno aretirani drugi višji voditelji Federalnega kongresa ali so domnevno v hišnem priporu;

- J. ker to ni prvič, da so etiopske varnostne sile vpletene v resne kršitve človekovih pravic v odziv na miroljubne proteste, in ker je znano, da etiopska vlada sistematično zatira svobodo izražanja in zbiranja ter posameznikom prepoveduje izražanje nasprotovanja ali nestrinjanja z vladnimi politikami, omejuje civilni in politični prostor, tudi s politično motiviranim preganjanjem na podlagi drakonskih protiterorističnih zakonov, redči neodvisne medije, razgrajuje obsežni aktivizem civilne družbe ter zatira opozicijskepolitične stranke;
- K. ker so etiopske oblasti decembra 2015 samovoljno in brez obtožnice aretirale vodilne aktiviste, kot so Getačev Šiferav (glavni urednik časopisa *Negere Ethiopia*), Jonatan Teresa (spletni aktivist) in Fikadu Mirkana (RTV Oromija);
- L. ker etiopska vlada neodvisni civilni družbi in medijem vsiljuje obsežne omejitve; ker je bila Etiopija po podatkih popisa zaporov za leto 2014, ki ga je opravil Odbor za zaščito novinarjev, z vsaj 17 zaprtimi novinarji četrta na svetu po številu zaprtih novinarjev, v zadnjih petih letih je iz države pobegnilo 57 medijskih delavcev, vrsta neodvisnih publikacij pa je prenehala izhajati zaradi pritiska države; ker je Etiopija po podatkih Odbora za zaščito novinarjev tudi četrta na seznamu desetih najbolj cenzuriranih držav za leto 2015;
- M. ker so številni zaporniki vesti, ki so bili v preteklih letih zaprti izključno zaradi zakonitega uveljavljanja svobode izražanja in mnenja, med njimi tudi novinarji in člani opozicijskih strank, še vedno v priporu; ker so med njimi tudi nekateri, ki so bili obsojeni na nepoštenem sojenju, takšni, proti katerim postopek še teče, in takšni, ki so še naprej zaprti brez obtožnice, med njimi Eskinder Nega, Temesgen Desalegn, Solomon Kebede, Jesuf Getačev, Vubšet Taje, Saleh Edris in Tesfalidet Kidane;
- N. ker je bil junija 2014 aretiran Andargačev Cege, v izgnanstvu živeči britansko-etiopski državljani in vodja opozicijske stranke; ker so ga že pred nekaj leti v odsotnosti obsodili na smrt, od aretacije pa čaka na usmrteitev praktično brez stikov z zunanjim svetom;
- O. ker etiopski zakon o dobredelnih organizacijah in združenjih zahteva, da organizacije, ki se ukvarjajo z zagovorništvo, pridobijo 90 % sredstev za svoje dejavnosti iz lokalnih virov, kar je močno omejilo dejavnosti organizacij civilne družbe, številne pa so usahnile; ker je Etiopija zavrnila priporočila za spremembo zakona o dobredelnih organizacijah in združenjih in protiterorističnega zakona, ki jih je nanjo naslovilo več držav med pregledom njenega stanja na področju pravic v okviru splošnega rednega pregleda Sveta OZN za človekove pravice maja 2014;
- P. ker je etiopska vlada pravzaprav uvedla obsežno blokado z nafto in plinom bogate pokrajine Ogaden; ker se poskusi mednarodnih medijev in humanitarnih skupin, da bi delovali v tej pokrajini ali poročali iz nje, obravnavajo kot hudodelska dejanja, kazniva po protiterorističnih zakonih; ker obstajajo poročila o vojnih hudodelstvih in grobih kršitvah človekovih pravic, ki naj bi jih nad prebivalstvom te pokrajine izvajali vojska in vladne paravojaške enote;
- Q. ker naj bi bila Etiopija, druga najbolj poseljena država v Afriki, najhitreje rastoče afriško gospodarstvo s povprečno stopnjo rasti 10 % v preteklem desetletju; ker je kljub temu še vedno ena najrevnejših držav z bruto nacionalnim dohodkom na prebivalca 632 USD; ker se na lestvici indeksa človeškega razvoja za leto 2014 izmed 187 držav uvršča na 173. mesto;

- R. ker ima Etiopija pomembno vlogo v regiji in uživa politično podporo zahodnih donatorjev in svojih regionalnih sosed, predvsem zaradi vloge gostiteljice Afriške unije in prispevka k mirovnim operacijam OZN, varnosti in partnerstvom za pomoč z zahodnimi državami;
- S. ker se gospodarska rast še naprej hitro povečuje (skupaj z znatnimi tujimi naložbami, tudi v kmetijstvo, gradbeništvo in proizvodni sektor, obsežnimi razvojnimi projekti, kot so gradnja jezov za hidroelektrarno in plantaže, ter splošno razširjenim zakupom zemljišč, pogosto tujim gospodarskim družbam), hkrati pa je moralo veliko ljudi, tudi kmetov in nomadskih živinorejcev, zapustiti domove;
- T. ker etiopska ustava v členu 40(5) etiopskim nomadskim živinorejcem zagotavlja pravico do brezplačnih pašnih in obdelovalnih zemljišč ter pravico, da jih ne preselijo z njihove zemlje;
- U. ker je Etiopija podpisnica sporazuma iz Cotonouja, ki v členu 96 določa, da je spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin bistven element sodelovanja AKP-EU;
- V. ker je Etiopijo prizadela najhujša suša v zadnjih desetletjih, kar pogloblja neustrezno prehransko varnost, hudo podhranjenost in nenavadne pogine živine; ker je skoraj 560.000 ljudi zaradi poplav, nasilnih spopadov zaradi omejenih virov in suše notranje razseljenih; ker etiopska vlada ocenjuje, da 10,1 milijona ljudi, od katerih je polovica otrok, potrebuje pomoč v hrani zaradi suše;
- W. ker se Etiopija sooča s stalnim pritokom migrantov in gosti približno 700.000 beguncev, predvsem iz Južnega Sudana, Eritreje in Somalije; ker sta EU in Etiopija 11. novembra 2015 podpisali skupno agendo o migracijah in mobilnosti, ki naj bi okrepila sodelovanje in dialog med njima na področju migracij;
1. ostro obsoja varnostne sile zaradi nedavne prekomerne uporabe sile v Oromiji in vseh etiopskih pokrajinah ter porast kršitev človekovih pravic; izreka sožalje družinam žrtev in poziva, da je treba takoj izpustiti vse, ki so bili zaprti, ker so uveljavljali pravico do miroljubnega zbiranja in svobode izražanja;
 2. opominja etiopsko vlado na obveznost, da zagotavlja temeljne pravice, vključno z dostopom do sodnega varstva in pravico do poštenega sojenja, kot so opredeljene v Afriški listini in drugih mednarodnih ter regionalnih instrumentih o človekovih pravicah, vključno s Sporazumom iz Cotonouja, zlasti členov 8 in 96;
 3. poziva k verodostojni, pregledni in neodvisni preiskavi ubojev protestnikov in drugih domnevnih kršitev človekovih pravic, povezanih s protestnim gibanjem, vlado pa poziva k pravičnemu kazenskemu pregonu odgovornih pred pristojnimi sodnimi organi;
 4. poziva vlado Etiopije, naj spoštuje Splošno deklaracijo o človekovih pravicah in Afriško listino, vključno s pravico do miroljubnega zbiranja ter svobode izražanja in združevanja; poziva jo tudi, naj nemudoma povabi posebnega poročevalca OZN o pravici do svobode združevanja in miroljubnega zbiranja ter druge strokovnjake OZN s področja človekovih pravic na obisk v Etiopijo, da bi lahko poročali o razmerah;
 5. pozdravlja odločitev vlade, da popolnoma zaustavi ureditveni načrt za posebno področje v Adis Abebi in Oromiji; poziva k takojšnjemu, vključujočemu in preglednemu

političnemu dialogu, v katerega bodo vključeni vlada, opozicijske stranke, predstavniki civilne družbe in lokalno prebivalstvo, da bi preprečili dodatno nasilje ali radikalizacijo prebivalstva;

6. poudarja, da so svobodni in neodvisni mediji nujni, da bi bilo prebivalstvo obveščeno, aktivno in zavzeto, ter poziva etiopske oblasti, naj ne preprečujejo več prostega pretoka informacij, vključno z motenjem medijskih prenosov ter nadlegovanjem medijev, naj zagotovijo pravice lokalni civilni družbi in medijem ter olajšajo dostop neodvisnim novinarjem in opazovalcem spoštovanja človekovih pravic po vsej Etiopiji; je seznanjen z nedavno izpustitvijo skupine piscev blogov Zone 9 in šestih novinarjev;
7. poziva etiopske oblasti, naj protiteroristične zakonodaje (protiteroristični zakon št. 652/2009) ne uporabljajo več za zatiranje političnih nasprotnikov, oporečnikov, zagovornikov človekovih pravic, drugih akterjev civilne družbe in neodvisnih novinarjev; poleg tega poziva etiopsko vlado, naj protiteroristični zakon spremeni in ga uskladi z mednarodno zakonodajo in načeli s področja človekovih pravic;
8. obsoja pretirane omejitve dela na področju človekovih pravic po zakonu o dobrodelnih organizacijah in združenjih, ki organizacijam za človekove pravice onemogoča nujno financiranje, agenciji za dobrodelne organizacije in združenja daje pretirana pooblastila za vmešavanje ter dodatno ogroža žrtve kršitev človekovih pravic zaradi kršitev načela zaupnosti;
9. poziva etiopske oblasti, naj preprečijo etnično ali versko diskriminacijo ter spodbujajo miren in konstruktiven dialog med vsemi skupnostmi ter si prizadevajo zanj;
10. pozdravlja etiopski akcijski načrt za človekove pravice iz leta 2013 in poziva, naj se hitro in v celoti izvaja;
11. poziva oblasti, naj izvedejo zlasti priporočilo delovne skupine o samovoljnih pridržanjih pri Svetu za človekove pravice in nemudoma izpustijo britanskega državljana in političnega aktivista Andargačeva Cegeja;
12. izjavlja, da je spoštovanje človekovih pravic in pravne države bistveno za politiko EU, ki spodbuja razvoj v Etiopiji in po vsem Afriškem rogu; opozarja Afriško unijo na politične, gospodarske in socialne razmere v Etiopiji, njeni državi gostiteljici;
13. poziva EU, naj kot največja donatorica učinkovito nadzoruje programe in politiko ter zagotovi, da razvojna pomoč EU ne bo prispevala h kršitvam človekovih pravic v Etiopiji, zlasti s programi, povezanimi s preselitvami kmetov in nomadskih živinorejcev, ter naj razvije strategije za zmanjšanje negativnih vplivov preselitev v razvojnih projektih, ki jih financira EU; poudarja, da bi morala EU svojo finančno podporo oceniti glede na stanje na področju človekovih pravic v državi in glede na to, koliko etiopska vlada spodbuja reforme za demokratizacijo;
14. poziva vlado, naj lokalne skupnosti vključi v dialog o izvajanju vseh obsežnih razvojnih projektov; izraža pomisleke o vladnem programu prisilnih preselitev;
15. izraža globoko zaskrbljenost zaradi sedanjih uničujočih podnebnih razmer v Etiopiji, zaradi katerih so se humanitarne razmere v državi še poslabšale; poziva EU, naj skupaj z mednarodnimi partnerji intenzivneje podpre etiopsko vlado in prebivalstvo; pozdravlja nedavno napovedani prispevek EU in Komisijo poziva, naj ta dodatna sredstva zagotovi

kot nujni ukrep;

16. želi opomniti, da je Etiopija pomembna namembna, tranzitna in izvorna država migrantov in prosilcev za azil in da gosti najštevilčnejšo begunsko populacijo v Afriki; zato upošteva sprejetje skupne agende o migracijah in mobilnosti med EU in Etiopijo, ki obravnava vprašanje beguncev, nadzora meja in boja proti trgovini z ljudmi; poleg tega poziva Komisijo, naj pozorno spremlja vse nedavno začete projekte v okviru skrbniškega sklada EU za Afriko;
17. je izjemno zaskrbljen zaradi gospodarskih in socialnih razmer, v katerih živi etiopsko prebivalstvo – zlasti ženske in manjšine in begunci in razseljene osebe, katerih število narašča – zaradi krize in nestabilnosti v regiji; znova izraža podporo vsem humanitarnim organizacijam na terenu in sosednjim državam gostiteljicam; podpira pozive mednarodne skupnosti in humanitarnih organizacij k okrepitvi pomoči beguncem in razseljenim osebam;
18. poudarja, da so potrebni obsežni načrti javnih naložb, zlasti na področju izobraževanja in zdravja, da bi se lahko dosegli cilji trajnostnega razvoja; poziva etiopske oblasti, naj se učinkovito zavežejo k doseganju teh ciljev;
19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in parlamentu Etiopije, Komisiji, Svetu, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, svetu ministrov AKP-EU, institucijam Afriške unije, generalnemu sekretarju Združenih narodov in vseafriškemu parlamentu.